

harminc órára osztja fel az anyagot, köztük négyet szentel összefoglaló ismételésre. Az ifjúságnak szánt kötet azonban sokkal inkább számít a hitoktató személyes bevetésére valamint a fiatalok közreműködésére. A kiadványt mintegy csak segédeszköznek tartja.

Elsőnek a serdülőkor leggyakoribb problémáját: a fiatal fejlődésének és a többiekhez való viszonyának (szeretet-szerelem) kérdését tárgyalja. Második témakör az erkölcsi élet néhány fontos pontjára tereli a figyelmet: házasság, lelkiismeret, létünk alapvető iránya. A harmadik rész elvezet a magát kinyilatkoztató Istenhez, míg a negyedik a jellemnevelést és a kegyelmi élet elmélyítését célozza.

Az anyag kifejtésének módja, a magyarázatok és példák lekötethetik a fiatalok érdeklődését. Hasznos utasításokat, elgondolkasztató indításokat nyújthat azoknak, akik kezükbe veszik a hittanórákon kívül is. Az órák végén pedig egy-két mondatban eligazítást kap a hitoktató, hogyan indíthatja el a csoport-munkát.

Beszerezhető Péntes Jánosnál, Partizanska 17, Yu-24410 Horgos.

B. A.

A torinói lepelről: **Viz László: A torinói halotti lepel.** Ecclesia, Budapest 1984, 192 o. — **Werner Bulst SJ: A torinói lepel és a mai tudomány.** Mérleg, Bécs 1987, 52 o.

A hívőt, de sok keresőt is érdekel minden írás, adat, tárgy, amely kapcsolatos a Názareti Jézus életével. A felnőtt hit egyik pillérjét a tények alkotják. Az alapvető (fundamentális) és a hitvédő (apologetikus) teológia mindig törekedett arra, hogy tudományosan is bizonyítsa Jézus történelmi létét, és az evangéliumok hitelességét. Ezen a vonalon fontos szerepet kaptak a Bibliára vonatkozó, de tőle mégis független források.

Talán meglepő, hogy éppen a századfordulón, amikor egyesek a tudományok nevében léptek fel Jézus és a kereszténység ellen, ugyanezek a tudományok nem várt adatokat tártak fel a torinói lepelrel kapcsolatban s rajta keresztül Jézus és az írások történelmi hitelességéről.

A torinói lepelről régóta állították, hogy ebbe göngyölték volna Jézust halála után. Mások kétségbe vonták valódiságát, mivel az első 12 századra nézve nincs pontos bizonyítékunk, hogy hol is őrizték és milyen úton került Franciaországba. A fényképezés azonban rendkívüli adatot közölt a lepelről: negatív képet tartalmaz, csak a fényképen tűnnek elő a pozitív körvonalak. Ezek pedig meglepő hasonlatosságot mutatnak mind Jézus régi, a keleti ikonokban található ábrázolásával, mind pedig az egész szenvedéstörténettel. A II. világháború óta új kutatási módszerek állnak rendelkezésünkre: szövetvizsgálat, pollenelemzés, kriminalisztikai vizsgálatok stb. Ezek segítségével ma már kétségbevonhatatlanul megállapították, hogy a lepel Jeruzsálem vidékéről, Kr. u. 30 körül származik, amelyen vérnymok találhatók s egy keresztre feszített, sebekkel borított és tövissel koronázott emberi test körvonalai rajzolódnak ki rajta.

W. Bulst, a darmstadti műegyetem megbízott előadójánára a torinói lepel egyik legjobb szakértője a német nyelvterületen, több kiadványt tett közzé. A Mérleg folyóirat mellékleteként megjelent tanulmányát elsőnek a *Biblische Zeitschrift* (Bibliikus folyóirat) közölte. Éppen ezért stílusa valamint fejtegetése szigorúan tudományos szinten mozog. Elsősorban a STURP (Shroud of Turin Research Project) és az ASSIST (Association of Scientists and Scholars International for the Shroud of Turin) tudományos kutatókból álló csoportok adatait és vizsgálatuk eredményeit közli. Tőle tudjuk meg, hogy megkezdték a lepel radiokarbon kormeghatározását is, s ennek eredményét 1988 húsvétjára várják.

Viz László munkája ugyanazokra a forrásokra támaszkodik, de bővebben fejti ki az egyes kérdéseket. Hosszabb fejezetben veti össze a vizsgálatok eredményeit az evangéliumi leírásokkal. Így az átlagos műveltséggel rendelkező olvasó számára is érthetőbbé válik ennek a megdöbbentően érdekes lepelnek jelentősége, üzenete.

K. J.